

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ОДЕСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ БУДІВНИЦТВА ТА АРХІТЕКТУРИ

Інститут гідротехнічного будівництва та цивільної інженерії
Кафедра машинобудування

СИЛАБУС
ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ – ОКЗ1
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ТРАНСПОРТНЕ ПРАВО

Освітній рівень	перший (бакалаврський)	
Програма навчання	обов'язкова	
Галузь знань	27	Транспорт
Спеціальність	275	Транспортні технології (на автомобільному транспорті)
Освітня програма	Транспортні технології (на автомобільному транспорті)	
Обсяг дисципліни	3,5 кредити ECTS (105 академічних годин)	
Види аудиторних занять	лекції, практичні заняття	
Індивідуальні та (або) групові завдання	реферат	
Форми семестрового контролю	Іспит	

Викладач: Кобзар Інна Юріївна, асистент кафедри машинобудування
mashbud@ogasa.org.ua

В процесі вивчення даної дисципліни здобувачі вищої освіти **ВИВЧАЮТЬ ОСНОВИ ТРАНСПОРТНОГО ПРАВА, РОЗВИВАЮТЬ ПРАКТИЧНІ НАВИЧКИ ТА ВМІННЯ РОЗДІЛЯТИ ТРАНСПОРТНЕ ЗАКОНОДАВСТВО, ВИДИ ПЕРЕВЕЗЕННЯ, ПЕРЕМІЩЕННЯ ТОВАРІВ, ЛЮДЕЙ ТА ПОСЛУГ ЧЕРЕЗ УСІ ВИДИ ТРАНСПОРТУ, ЩО ІСНУЮТЬ НА ТЕРИТОРІЇ УКРАЇНИ ФОРМУЮТЬ ПРОФЕСІЙНІ ЗДІБНОСТІ, СПРЯМОВАНІ НА СУЧАСНИЙ РОЗВИТОК ЗАКОНОДАВСТВА ТА ТРАНСПОРТНОГО ПРАВА В ЦІЛОМУ.**

Наприклад: Вміння застосовувати положення науки транспортного права України для вирішення професійних завдань, знаходити необхідні норми транспортного законодавства України, правильно тлумачити їх і застосовувати на практиці, аргументувати власну точку зору з приводу застосування конкретних правовідносин на транспорті, скласти необхідні цивільно-правові та господарсько-правові договори та інші документи.

Передумовами для вивчення дисципліни «Транспортне право» є набуття теоретичних знань та практичних навичок за такими дисциплінами: «Міжнародні перевезення», «Вантажні перевезення», «Пасажирські перевезення» .

Метою викладання навчальної дисципліни «Транспортне право» сформувані у студентів фундаментальні знання про поняття транспортного права в Україні, систему законотворчих органів, основні поняття транспортної діяльності, види перевезення, форми договірних відносин, порядок перевезення товарів, послуг та пасажирів в цілому, відповідальність за порушення законодавства в сфері транспорту.

Програмні результати навчання:

ПРН-1. Брати відповідальність на себе, проявляти громадянську свідомість, соціальну активність та участь у житті громадянського суспільства, аналітично мислити, критично розуміти світ.

ПРН-3. Давати відповіді, пояснювати, розуміти пояснення, дискутувати, звітувати державною мовою на достатньому, для професійної діяльності, рівні.

ПРН-19. Пояснювати експлуатаційну, техніко-економічну, технологічну, правову, соціальну та екологічну ефективність організації перевезень.

ПРН-21. Впроваджувати методи організації безпечної транспортної діяльності.

ПРН-22. Організувати міжнародні перевезення. Застосовувати методи оформлення митної документації. Використання методів митного контролю.

ПРН-28. Демонструвати знання та пояснювати основні вимоги сертифікації та ліцензування на автомобільному транспорті, вміти оформляти необхідну транспортну документацію.

ПРН32. Демонструвати глибоку обізнаність щодо теоретичних і практичних основ з управління безпекою руху та безпечної експлуатації автомобільного транспорту.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми «Транспортні технології (на автомобільному транспорті)» здобувачі вищої освіти:

повинні знати:

- систему транспортного законодавства України;
- систему, функції та компетенцію органів державної влади України у транспортній сфері;
- загальний стан юридичної практики у сфері застосування транспортного законодавства;
- підстави виникнення, припинення та зміни транспортних правовідносин;
- перспективи розвитку транспортного права України;

повинні вміти:

- застосовувати положення науки транспортного права України для вирішення професійних завдань;
- знаходити необхідні норми транспортного законодавства України, правильно тлумачити їх і застосовувати на практиці;
- аргументувати власну точку зору з приводу застосування конкретних правовідносин на транспорті;
- складати необхідні цивільно-правові та господарсько-правові договори та інші документи.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назви тем	Кількість годин			
		лекції	практичні	лабораторні	самостійна
1,2	Загальні питання теорії транспортного права	4		–	5
3	Транспортні правовідносини	2		–	5
4	Організаційно-правові засади управління транспортом в Україні	2	4	–	5
5	Регулювання діяльності транспорту у внутрішньому сполученні	2		–	5
6	Регулювання діяльності транспорту у міжнародному сполученні	2		–	5
7	Регулювання діяльності автомобільного транспорту	2	4	–	5
8	Регулювання діяльності морського транспорту	2		–	5

№ з/п	Назви тем	Кількість годин			
		лекції	практичні	лабораторні	самостійна
9	Регулювання діяльності річкового транспорту	2		–	5
10	Регулювання діяльності повітряного транспорту	2		–	–
11	Регулювання діяльності залізничного транспорту	2		–	5
12	Регулювання діяльності трубопроводного транспорту	2		–	5
13	Регулювання діяльності міського електричного транспорту	2		–	5
14	Регулювання змішаних перевезень	2		–	5
15	Транспортні договори як підстави для виникнення зобов'язань	2	6	–	2
16	Відповідальність за охорону природи	2		–	2
17	Складання і розгляд актів, претензій і позовів	2	4	–	5
	Всього	34	18	0	53

Критерії оцінювання та засоби діагностики

Мінімальний та максимальний рівень оцінювання щодо отримання «Іспиту» за навчальною дисципліною «Транспортне право» складає 60 та 100 балів відповідно, і може бути досягнений наступними засобами оцінювання:

Засоби оцінювання		Мінімальна кількість балів	Максимальна кількість балів
Вид контролю	Кількість у семестрі		
Контрольна робота	1	10	20
Практичні роботи (виконання та захист)	4	12	20
Аудиторна контрольна робота	1	10	15
Контроль знань:			
Підсумковий (семестровий) контроль знань – іспит	1	30	40
Разом		60	100

З дисципліни передбачено виконання контрольної роботи в третьому семестрі.

Контрольна робота. Навчальним планом передбачено виконання контрольної роботи з дисципліни, метою якої є закріплення і систематизація знань, отриманих на лекціях та практичних заняттях, формування у студентів уявлення про державне регулювання транспортної діяльності, застосування законодавства України в сфері транспорту.

В процесі виконання цього завдання студенти повинні навчитися: виконувати пошук, аналіз та систематизацію інформації відповідно до теоретичних завдань, користуватися довідковою і технічною літературою.

Виконання індивідуального завдання у виді письмової контрольної роботи є обов'язковою умовою для отримання позитивної оцінки.

Методичні рекомендації до виконання реферату наведені в [5].

Два рази за семестр проводяться експрес контроль знань – **стандартизовані тести** (20 тестових питань), наприклад:

1. До джерел транспортного права входять:

- а) Конституція України;
- б) нормативно-правові акти;
- в) юридична доктрина, правовий звичай, міжнародно-правовий акт, рішення Конституційного суду України;
- г) всі відповіді вірні.

2. Правопорушення на транспорті поділяються на:

- а) кримінальні злочини;
- б) адміністративні проступки;

- в) цивільно-правові делікти;
- г) дисциплінарні проступки;
- д) всі відповіді вірні.

Підсумковий контроль знань проводиться у вигляді письмового іспиту. Завдання іспиту складається з трьох теоретичних питань по тематиці навчальної дисципліни.

Перелік питань до іспиту:

1. Розкрити поняття транспортного права.
2. В чому полягає система транспортного права?
3. Що включає в себе предмет транспортного права?
4. Які існують методи дослідження в транспортному праві?
5. Розкрити роль Конституції України в транспортному праві як основного закону.
6. Що регулює Закон України «Про транспорт»?
7. Які джерела регулюють транспортні правовідносини?
8. Поняття і компоненти транспортної системи України, її властивості.
9. Характеристика окремих видів транспорту
10. Транспортне право як наука і як галузь права.
11. Методологія транспортного права.
12. Структура норм транспортного права.
13. Транспортне право України та його властивості
14. Ознаки транспортного права.
15. Предмет транспортного права
16. Функція та принципи транспортного права
17. Чинність транспортних нормативно-правових актів у часі, просторі та за колом осіб.
18. Загальна характеристика Закону України «Про транспорт»
19. Характеристика Статутів окремих видів транспорту.
20. Джерела транспортного права, їх види.
21. Суб'єкти транспортних правовідносин, їх предметні властивості.
22. Об'єкт транспортних правовідносин.
23. Суб'єктивні юридичні права та суб'єктивні юридичні обов'язки учасників транспортних правовідносин.
24. Підстави виникнення транспортних правовідносин.
25. Визначення правовідносин.
26. Поняття і сутність транспортних правовідносин.
27. Ознаки транспортних правовідносин.

28. Структура транспортних правовідносин.
29. Класифікація транспортних правовідносин
30. Повноваження Кабінету Міністрів України в галузі транспорту.
31. Міністерство інфраструктури – головний орган виконавчої влади щодо реалізації державної політики в галузі транспорту.
32. Структура Міністерства інфраструктури в Україні.
33. Повноваження органів місцевого самоврядування в управлінні галуззю транспорту.
34. Поняття та зміст державного управління в галузі транспорту.
35. Завдання державного управління в галузі транспорту.
36. Суб'єкти державного управління.
37. Об'єкт державного управління.
38. Поняття та характеристика водного фонду України.
39. Поняття і елементи повітряного простору України.
40. Порядок використання ресурсів водного фонду для потреб транспорту.
41. Використання повітряного простору для потреб транспорту.
42. Правовий статус водіїв засобів автомобільного транспорту.
43. Правовий статус і порядок робочої діяльності працівників залізничних транспортних засобів
44. Змістовна характеристика і властивості судна.
45. Порядок державної реєстрації суден
46. Процедура сертифікації і реєстрації цивільних повітряних суден.
47. Поняття транспортного засобу.
48. Види транспортних засобів.
49. Автомобільні транспортні засоби.
50. Залізничний транспорт. Особливості правовідносин.
51. Водний транспорт. Особливості правовідносин.
52. Авіаційний транспорт. Особливості правовідносин.
53. Правові аспекти використання транспортних засобів у перевізному процесі.
54. Міжнародний перевізник пасажирів і вантажів автомобільним транспортом.
55. Параметри та юридичні властивості аеродромів та аеропортів.
56. Начальник порту і капітан порту, їх повноваження і функції.
57. Органи Управління залізничним транспортом.
58. Елементи системи трубопровідного транспорту, їх визначення.
59. Регулювання діяльності міського електричного транспорту.
60. Регулювання змішаних перевезень
61. Транспортні договори як підстави для виникнення зобов'язань
62. Види користувачів транспортних послуг.

63. Специфічні властивості договору транспортного експедирування.
64. Поняття договору чартеру.
65. Види договорів у сфері морського транспорту.
66. Поняття транспортного договору.
67. Види транспортних договорів.
68. Ліцензування у сфері транспортної діяльності
69. Страхування відносин у сфері транспортної діяльності
70. Який порядок видачі ліцензії встановлено чинним законодавством?
71. Види підприємницької діяльності котрі підлягають ліцензуванню?
72. Який порядок отримання ліцензії на надання транспортних послуг?
73. Порядок внутрішнього регулювання транспортної діяльності?
74. Поняття міжнародних перевезень?
75. Види міжнародних перевезень?
76. Сертифікація транспортних засобів на міжнародному сполученні?
77. Особливості ліцензування на міжнародному сполученні?
78. Основні принципи діяльності сторін взаємодії підприємств різних видів транспорту
79. Поняття і види транспортних правопорушень.
80. Порядок відшкодування збитків.
81. Претензії та позови.
82. Поняття міжнародних транспортних перевезень.
83. Ознаки і класифікація міжнародних транспортних перевезень.
84. Види міжнародних перевезень
85. Відповідальність за охорону природи
86. Відповідальність за забруднення навколишнього природного середовища.
87. Складання і розгляд актів, претензій і позовів.
88. Поняття екологічне правопорушення?
89. Види відповідальності за забруднення екології?
90. Контроль в сфері екології?

Рекомендовані джерела інформації

1. Конституція України. //Верховної Ради України 28 червня 1996 року;
2. Закон України «Про автомобільний транспорт» – 2001.
3. Транспортне право: навчальний посібник / І.Ю. Кобзар, Т.В. Волобуєва, В.М. Мінаков, О.В. Криворучко. – Одеса: ОДАБА, 2023. – 142 с.
4. Транспортне право. Конспект лекцій для здобувачів, що навчаються за освітньо – професійною програмою «Транспортні технології (на автомобільному транспорті)» підготовки бакалаврів із галузі знань 27 «Транспорт» за спеціальністю 275 «Транспортні технології (на

автомобільному транспорті)»/ В.О. Криворучко, В.М. Мінаков, І.Ю. Кобзар; Одеська державна академія будівництва та архітектури. – Одеса: ОДАБА, 2021 – 118 с.

5. Кобзар І.Ю. Транспортне право: методичні рекомендації до виконання практичних робіт для студентів, що навчаються за освітньо – професійною програмою «Транспортні технології (на автомобільному транспорті)» підготовки бакалаврів із галузі знань 27 – «Транспорт» за спеціальністю 275 – «Транспортні технології (на автомобільному транспорті)» / І. Ю. Кобзар, Волобуєва; В.В. Сирота, Одеська державна академія будівництва та архітектури. – Одеса: ОДАБА, 2023 – 25 с.

6. Кобзар І.Ю. Транспортне право: методичні рекомендації до виконання реферату для студентів, що навчаються за освітньо – професійною програмою «Транспортні технології (на автомобільному транспорті)» підготовки бакалаврів із галузі знань 27 – «Транспорт» за спеціальністю 275 Транспортні технології (на автомобільному транспорті) /І. Ю. Кобзар, Волобуєва; В.В. Сирота; Одеська державна академія будівництва та архітектури. – Одеса: ОДАБА, 2023 – 15 с.

7. Гіжевський В.К., Мілашевіч А.В. Правове регулювання транспортною системою України. – К. – 2002;

8. Транспортне право України./ за ред. Гіжевського В.К.: Навчальний посібник. – К.,2004;

9. Булгакова І.В., Клепкова О.В. Транспортне право України. – Академічний курс. – К.2005;

10. Транспортне право України. Навчальний посібник / Ю.В. Корнеєв. – 2019. – 168 с.